

De Nederlandsche Bank

Per email: Solvency2@dnb.nl

Onze referentie
2015-00055130/CTOOR

Den Haag
27 november 2015

Betreft
Consultatie Solvency II Basic

Geachte dames en heren,

In uw brief van 9 november 2015 roept u verzekeraars met beperkte risico-omvang op om te reageren op de voorgestelde Solvency II basic rapportages. Het Verbond van Verzekeraars representeert een belangrijk deel van de verzekeringsinstellingen die met deze rapportages te maken krijgen. Mede op verzoek van onze leden maken wij graag van de gelegenheid gebruik om in de consultatieperiode te reageren op de voorgestelde regeling en bijbehorende rapportages.

Ons commentaar

Wij hebben ons commentaar geclusterd in de volgende deelgebieden:

- 1 Regeling basic verzekeraars
- 2 Modellen jaar-, kwartaal- en groepsstaten
- 3 Kwalitatieve rapportage

Hierna gaan wij afzonderlijk op deze deelgebieden in.

Ad 1: Regeling basic verzekeraars

Indientermijnen

Artikel 2:2 behandelt de indientermijnen van de rapportages. Ingevolge lid 1 moeten verzekeraars met beperkte risico-omvang de jaarstaten binnen 14 weken na afloop van het boekjaar verstrekken aan De Nederlandsche Bank (DNB). Wij zijn van mening dat deze termijn te kort is om kwalitatief hoogwaardige jaarstaten aan DNB te kunnen verstrekken. Dit is niet in het belang van een adequaat prudentieel toezicht.

In het traject van het opmaken van de jaarcijfers zijn verzekeraars veelal sterk afhankelijk van derden.

Informatie: mr. Chr. van Toor MBA

Doorkiesnummer 0703338662 Fax 0703338510 E-mail c.van.toor@verzekeraars.nl

Bordewijklaan 2, 2591 XR Den Haag, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, Internet www.verzekeraars.nl

Denk bijvoorbeeld aan het verkrijgen van financiële overzichten van vermogensbeheerders, het verkrijgen van afrekeningen van herverzekeraars en het verkrijgen van inzicht in de resultaten en financiële posities van deelnemingen die worden aangehouden.

Deze informatie is van cruciaal belang om het vermogen en resultaat van de betreffende verzekeraar te kunnen bepalen en daarmee de solvabiliteitspositie.

De genoemde informatie is in bijna geen enkel geval direct na afloop van het boekjaar beschikbaar. De praktijk leert dat bijvoorbeeld de afrekeningen van herverzekeraars en de jaarcijfers van deelnemingen pas rond eind februari / begin maart (na afloop van het boekjaar) beschikbaar zijn. Verzekeraars kunnen pas daarna hun eigen jaarrekening definitief opmaken. De externe accountants die de jaarrekeningen van deze verzekeraars moeten controleren, kunnen deze controle derhalve niet eerder afronden dan medio maart. Vervolgens dienen de uitkomsten van de controle te worden besproken met de organen belast met governance. Dit betekent dat pas daarna de controleverklaring bij de jaarrekening kan worden afgegeven.

Willen verzekeraars de door u voorgestelde indientermijn in acht nemen dan zal gelijktijdig met het opmaken van de jaarrekening moeten worden gestart met het invullen van de jaarstaten. Dit is niet praktisch omdat wijzigingen die het gevolg zijn van de accountantscontrole dan niet alleen in de jaarrekening, maar tevens in de staten dienen te worden doorgevoerd. Dit leidt tot dubbel werk bij de instellingen. Het is efficiënter om de staten (mede) te baseren op een reeds binnen de organen belast met governance besproken en door de accountant goedgekeurde jaarrekening. Daar komt bij dat verzekeraars met beperkte risico-omvang niet de personele bezetting/capaciteit hebben om beide trajecten (opmaken jaarrekening en staten inclusief aanpassing naar marktwaardewaardering) simultaan uit te voeren. Daarnaast vragen wij ons af of de accountantsorganisaties die de jaarrekeningen en de jaarstaten van de verzekeraars controleren wel voldoende tijd hebben om de noodzakelijke controles adequaat uit te kunnen voeren. Immers indien instellingen beide verantwoordingsdocumenten relatief laat gereed hebben, dan blijft er betrekkelijk weinig tijd over om de accountantscontrole te plannen en uit te voeren. Zeker bij een overwegend gegevensgerichte (in plaats van een systeemgerichte) controleaanpak, die bij relatief kleine instellingen vaak toegepast zal worden, zou het vasthouden aan het nu voorgestelde tijdpad van 14 weken onrealistisch zijn.

Wij zijn van mening dat de kwaliteit van de jaarstaten alleen kan worden geborgd indien verzekeraars en accountants voldoende tijd wordt geboden deze in te vullen respectievelijk te controleren. In de huidige wetgeving is hiervoor niet voor niets een periode uitgetrokken van 5 maanden. Indien DNB kwaliteit wenst c.q. eist dan dient aan verantwoordelijke partijen ook de benodigde tijd te worden gegeven om tot deze kwaliteit te komen. Wij verzoeken u derhalve de termijn voor het indienen van de jaarstaten structureel vast te stellen op 20 weken na afloop van het boekjaar. De overgangsregeling van lid 2 kan in dat geval komen te vervallen.

Reikwijdte accountantscontrole

Artikel 2:4 behandelt de reikwijdte van de accountantscontrole. Wij zijn van mening dat de in bijlage 3 genoemde staten die binnen de scope van de accountantscontrole vallen aanpassing behoeft.

Wij achten het niet wenselijk dat de staten die betrekking hebben op de solvabiliteitskapitaalvereiste (SKV 1 tot en met 8) binnen de reikwijdte van de controle vallen. Dit betreft staten waarin de scenario's op grond van de standaardformule tot uitdrukking worden gebracht. De informatie in deze staten kan door de instellingen niet worden ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening. De informatie die dient te worden opgenomen in deze staten en onderliggende hulpprogramma's is bijna volledig informatie die niet binnen de reikwijdte van de reguliere accountantscontrole van de jaarrekening valt.

Indien accountants deze staten dienen te certificeren dan zal dit een verruiming van het accountantsonderzoek betekenen en daarmee leiden tot hogere accountantskosten bij de betreffende verzekeraars. Daarnaast is het maar de vraag of accountants bij deze staten het gewenste zekerheidsniveau kunnen verstrekken. Het betreffen immers staten die een zekere mate van subjectiviteit in zich bergen. Op diverse onderdelen spelen eigen aannames en interpretaties een rol.

Naar ons idee zou een marginale toets van deze staten (SKV 1 tot en met 8), op vergelijkbare wijze zoals nu voor bijvoorbeeld VSJ 135 Organisatie en risico's geldt, een geschikt alternatief zijn. Goedkoper voor de instellingen en beter uitvoerbaar voor de externe accountants.

Waardering deelnemingen

Artikel 4 bepaalt welke waarderingsmethode geldt voor een deelneming die wordt aangehouden. In zowel lid 1 als lid 2 is het onduidelijk welke deelnemingen exact worden bedoeld. Er wordt namelijk aangegeven dat het belangen in verzekeraars met beperkte risico-omvang betreft. De toelichting heeft het over deelnemingen in verzekeraars en vermeldt niets over "met beperkte risico-omvang". De vraag die rijst is of dit een bewuste keuze is geweest of dat dit wellicht een onjuistheid van redactionele aard betreft?

Ad 2: Modellen jaar-, kwartaal- en groepsstaten

Integratie hulpprogramma's in staten

In de staten dient bij meerdere onderdelen gebruik te worden gemaakt van hulpprogramma's. De uitkomsten (output) van deze hulpprogramma's dient vervolgens te worden overgenomen in het model van de staten. Het risico bestaat dat deze output onjuist of onvolledig wordt overgenomen of dat door latere wijzigingen inconsistenties ontstaan.

Wij adviseren u de hulpprogramma's op te nemen c.q. te integreren in de staten en de output middels beveiligde formules te koppelen aan de juiste cellen. Dit borgt niet alleen de kwaliteit van de staten, maar bevordert tevens de efficiency.

Zichtbare consistentiecontroles

In de staten dienen dezelfde gegevens op meerdere posities te worden ingevoerd of van een verdere detaillering te worden voorzien. Het risico op inconsistenties is ook hier aanwezig. Wij roepen u op de staten te voorzien van een tabblad met consistentiecontroles. Dit vereenvoudigt niet alleen het invullen van de staten door de verzekeraars, maar vergemakkelijkt tevens de accountantscontrole en de beoordeling van de staten door DNB.

Voorbeelden van mogelijke consistentiecontroles:

- Aansluiting totalen activa en verplichtingen in tabblad "Balans-3" met "Balans 1".
- Aansluiting waarde beleggingen in tabbladen "Balans-1", "Beleggingen" en "Rendement".
- Aansluiting waarde beleggingen voor de schok in tabblad "SKV-2" met "Beleggingen".
- Aansluiting volumemaatstaven voor voorzieningenrisico in "SKV-5" en "SKV-6" met "Balans-1".
- Aansluiting volumemaatstaven tabblad "SKV-8" met "Balans 1" en "PSK".
- Aansluiting volumemaatstaven tabblad "MKV" met "Balans 1" en "PSK".
- Aansluiting volumemaatstaven "TV-1" en "TV-2" met "Balans 1".

In een aantal van de genoemde consistentiecontroles kan er als alternatief ook voor worden gekozen de gele invoervelden te vervangen door grijze velden (met verwijzende formules). Daarmee wordt in de basis voorkomen dat er inconsistenties kunnen optreden.

Rendement op beleggingen

In de staat "Rendement" dient het rendement in procenten alsmede het gewogen totaalrendement op basis van marktconsistente waardering te worden ingevuld. Om dit te kunnen rapporteren dient het rendement tevens op detailniveau te worden geadministreerd waarbij tevens rekening dient te worden gehouden met de effecten van het toepassen van de zogenaamde doorkijkbenadering. Dit vraagt een behoorlijke tijdsinvestering bij de instellingen waarbij wij ons afvragen wat het nut is van deze informatie.

Wij verzoeken u deze uitvraag te beperken tot het gemiddelde rendement op jaarbasis van alle beleggingen (totaal percentage).

Mitigerende effect herverzekeringsprogramma

In staat "SKV-7" wordt het rampenrisico berekend. In het huidige model is het technisch niet mogelijk het mitigerende effect van een afgesloten stoploss contract in te vullen. In het huidige model staan de gebeurtenissen centraal zoals windstorm, hagel of brand. Het mitigerende effect van een stoploss contract stijgt echter boven deze gebeurtenissen uit en ziet op het totaal van gebeurtenissen. Het toerekenen van dit effect aan de verschillende categorieën is arbitrair en bovendien niet transparant voor partijen die de staten moeten controleren of beoordelen.

Wij verzoeken u in staat "SKV-7" tussen de regels 5 en 6 en 8 en 9 een cel in te voegen waarin het mitigerende effect van het stoploss contract kan worden ingevuld.

Enkele technische opmerkingen

In de modellen wordt gebruik gemaakt van keuzemenu's. In bepaalde Excel-versies werkt dit niet (wordt dit niet ondersteund). Om te voorkomen dat verzekeraars direct extra kosten moeten maken om nieuwe licenties aan te schaffen, verzoeken wij u de modellen (en hulpprogramma's) ook in oudere Excel-versies aan te bieden.

Verder zou het zeer gewenst zijn dat indien een verzekeraar in het beginscherm kiest voor bijvoorbeeld "schadeverzekeraar" alleen de tabbladen ten behoeve van schadeverzekeraars zichtbaar worden/blijven. Dit komt het overzicht ten goede.

Ad 3: Kwalitatieve rapportage

Het voorgestelde model voor de kwalitatieve rapportage is gebaseerd op de Gedelegeerde Verordening tot aanvulling van Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) alsmede de Richtsnoeren voor rapportage en openbaarmaking. Wij zijn van mening dat een dergelijke rapportage zeker nuttig is maar achten het, gezien de beperkte risico-omvang van de basic verzekeraars, te ver gaan om deze rapportage qua vorm en inhoud te laten aansluiten op de genoemde verordening en richtsnoeren. Bovendien is deze invulling niet in overeenstemming met de, in een eerder stadium, door DNB gewekte indruk dat de kwalitatieve rapportage qua vorm en inhoud zou aansluiten bij de huidige rapportagestaat "Organisatie en risico's".

Wij roepen u op de inhoud (en dan met name de diepgang en mate van detail) opnieuw te bezien waarbij het proportionaliteitsbeginsel niet uit het oog mag worden verloren. Gezien de aard en omvang van de basic verzekeraars is er geen aanleiding om aan te sluiten bij de regels die gelden voor de reguliere Solvency II verzekeraars, ook niet met het oog op een eventuele overgang naar het Solvency II regime, wat doorgaans illusoir is.

Resumé

Per onderdeel hebben wij hieronder kort beschreven waartoe wij u oproepen. Onze argumenten hebben wij niet opnieuw beschreven. Daarvoor verwijzen wij naar het hiervoor genoemde.

Regeling basic verzekeraars

- De indientermijn voor de jaarstaten structureel vaststellen op 20 weken na afloop van het boekjaar. De overgangsregeling van lid 2 kan in dat geval komen te vervallen.
- De reikwijdte van de accountantscontrole beperken door SKV 1 tot en met 8 buiten de scope van de controle te laten. In plaats daarvan wel eisen dat deze staten marginaal door de externe accountant worden getoetst.
- De waarderingsmethode voor deelnemingen in verzekeraars verduidelijken. Betreft dit wel of niet alleen deelnemingen in verzekeraars met beperkte risico-omvang?

Modellen jaar-, kwartaal- en groepsstaten

- De hulpprogramma's integreren in de staten en de output koppelen aan de juiste cellen middels beveiligde formules.
- Toevoegen van een tabblad met consistentiecontroles en/of meer dan nu het geval opnemen van verwijzingen (grijze cellen in plaats van gele invoervelden).
- Beperken van de uitvraag van het rendement op beleggingen tot alleen het gemiddelde rendement op jaarbasis van alle beleggingen (totaal percentage).
- In de staat "SKV-7" tussen de regels 5 en 6 en 8 en 9 een cel invoegen waarin het mitigerende effect van het stoploss contract kan worden ingevuld.

Kwalitatieve rapportage

- Diepgang en mate van detail van de kwalitatieve rapportage beperken en deze meer laten aansluiten bij de huidige rapportagestaat "Organisatie en risico's".
- Modellen beschikbaar stellen in meerdere Excel-versies. Verder op basis van de keuze in het beginscherm uit "schade", "leven" of "natura" automatisch de niet relevante tabbladen verbergen.

Tot slot

Wij verzoeken u, mede namens de groep van verzekeraars met beperkte risico-omvang, nog eens kritisch te kijken naar het voorgestelde rapportagekader en daarbij onze voorstellen ter harte te nemen. Wij zijn van mening dat onze zienswijze en voorstellen niet alleen in het belang zijn van de groep verzekeraars die wij in deze brief vertegenwoordigen, maar ook van de polishouders.

Adequaat toezicht is in het voordeel van onze klanten, evenals een juiste toepassing van het proportionaliteitsbeginsel. Wij zien ruimte voor een bredere toepassing van dat beginsel, wat voor de betrokken verzekeraars tot kostenbesparingen leidt en daarmee tot lagere verzekeringspremies zonder dat adequaat toezicht in het gedrang komt.

Indien u vragen heeft of een nadere toelichting wenst, dan zijn wij graag bereid u nader te informeren. Daarnaast verzoeken wij u, daar waar u zich niet kunt vinden in onze aanbevelingen en voorstellen, ons hierover schriftelijk in kennis te stellen onder vermelding van uw overwegingen.

Met vriendelijke groet,

H.L. De Boer